

El dia dels gitanos

Tot i les poques proves documentals que hi ha, els historiadors creuen que els gitanos procedim de l'Índia. Les contínues migracions ens han dut per tot el món, però a principis del s. XV la nostra presència ja era un fet a Europa

Des del 1971, any en què es va celebrar el I Congrés Mundial del Poble Rom a Londres, el 8 d'abril és el Dia Internacional del Poble Gitano. Nosaltres, el grup de joves de Font de la Pólvora de Girona, Joves.com, com a joves i gitanos, volem convidar-vos a celebrar la història d'aquest poble mil·lenari, tal com se celebrarà a altres indrets del país. És per això, que intentarem explicar una mica de la nostra història i de la nostra cultura, perquè així sigui una mica més fàcil entendre la situació actual en què es troben encara molts gitanos d'arreu del món (refugiats, marginats, perseguits...) i els quals encara tenen problemes greus en temes tan bàsics com habitatge, salut i educació.

Així doncs, tot i les poques proves documentals que hi ha, els historiadors creuen que els gitanos procedim de l'Índia, concretament de les zones del Punjab i Sinth, d'on vam haver d'emigrar en dues fases, per diferents invasions en els segles IX i XIII. Les contínues migracions, ens han portat per tot el món,

però sembla ser que a principis del s. XV la presència dels gitanos ja era un fet a tot Europa. A l'Estat espanyol vam arribar al voltant dels anys 1415-1425, i ho vam fer en petits grups de peregrins. La primera prova documental de la nostra arribada és un escrit en català firmat pel Rei Alfons, en el qual donava un sal·conduït a Joan d'Egipte i al grup que l'acompanyava. Es creu també, que la paraula *gitano*, prové precisament de la confusió al creure que els gitanos érem d'Egipte (egipcians, gitanos).

Al principi vam ser ben acollits, però arran del procés d'unificació políticoreligiosa dels Reis Catòlics, comencen a aplicar-se contínues pragmàtiques contra els gitanos, en les quals s'intentava que deixéssim de ser nòmades, ens féssim cristians, i deixéssim de parlar la nostra llengua. Aquests continus abusos que durant segles van portar a la nostra persecució, intent d'assimilació i expulsió, no només van ser una realitat a Espanya sinó a tot Europa. Només cal dir un exemple: l'intent d'eliminar tota una raça per part dels nazis, més de mig milió de gitanos (80% de la població en

aquells moments) aniquilats en els camps d'extermini nazis (sense comptar les esterilitzacions i experiments amb infants en laboratoris hitlerians). Com sempre, una part de la història oblidada!

Què ens queda?

Tot i aquestes contínues persecucions, avui en dia, hi ha més de 12 milions de gitanos al món, i d'aquests ben pocs parlen la nostra llengua, el rom (romanès, romaní). Els gitanos espanyols i catalans, som els que més l'hem oblidat, és clar que és lògic després de lleis tan punyents com la llei franquista de perillositat social en què es considerava la nostra llengua com a «argot» de delinqüents i raó suficient per a l'empresonament!

Què ens queda? El caló (ni tan sols un dialecte, sinó paraules concretes que unim amb la gramàtica de la zona on vivim) i moltes ganes que algun dia puguem recuperar la mil·lenària llengua del nostre poble.

I és que al ser un poble àgraf, on tota la cultura s'ha transmès oralment, és una

lluita que no podem oblidar, per així seguir transmetent tota la nostra riquesa als nostres fills. Cal dir també, que som un poble apàtrida i amb moltes diferències culturals, i que a part de la llengua, només ens uneix un himne i una bandera decidits també durant el I Congrés Mundial del 1971, i per tant l'intent per recuperar la nostra història és tan recent que queda molta lluita per fer.

Us animem a buscar per internet el nostre himne i la nostra bandera, bandera que representa el nostre passat nòmada (meitat superior blava representant el cel, meitat inferior verda representant el camp, i una roda de carro vermella que representa tota la sang que s'ha vessat!)

I per acabar, us volem explicar que, per nosaltres, ser gitano representa un orgull i una sèrie de valors que alguns no volem perdre: la família com a pilar de la vida, el respecte als ancians com a portadors de la saviesa i l'experiència, la solidaritat i l'hospitalitat.

I ja només agrair a totes i tots els que lluiteu perquè els prejudicis i els estereotips desapareguin, i perquè arribi el dia que tots els pobles es respectin!